

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol 2019

Editorial

L'activitat mundial va sorprendre a l'alça en els primers mesos de l'any. El to més acomodatiu que han adoptat els principals bancs mundials per contrarestar l'empitjorament de les perspectives econòmiques a principis d'any ha resultat ser un estímul important per a l'activitat. Per contra, l'activitat industrial ha continuat donant senyals de debilitat al conjunt de països de l'eurozona, en un context internacional caracteritzat per l'escalada de les tensions proteccionistes.

En contrast amb la debilitat relativa de l'àrea euro, l'economia catalana mostra una major fortalesa. Després d'un primer trimestre de 2019 millor de l'esperat, l'economia catalana ha mantingut un ritme de creixement força similar en el segon trimestre de l'any, i es preveu que aquesta evolució es perllongui durant el tercer. La demanda interna continua sent el gran suport de l'economia, i destaca especialment el creixement de la inversió que mostra un dinamisme per sobre del conjunt del PIB. Per contra, les exportacions mostren una major debilitat per la caiguda del sector de l'automòbil, tot i que la dada de maig ha estat molt positiva. De fet, el creixement acumulat de les exportacions totals fins al maig ha estat del 2,6%, però si s'extreu l'automòbil (que concentra el 15% de les exportacions de béns i han retrocedit un -17%), l'increment puja fins al 6,8%, senyal de la competitivitat de les exportacions

industrials catalanes que estan resistint força bé l'alentiment del comerç mundial.

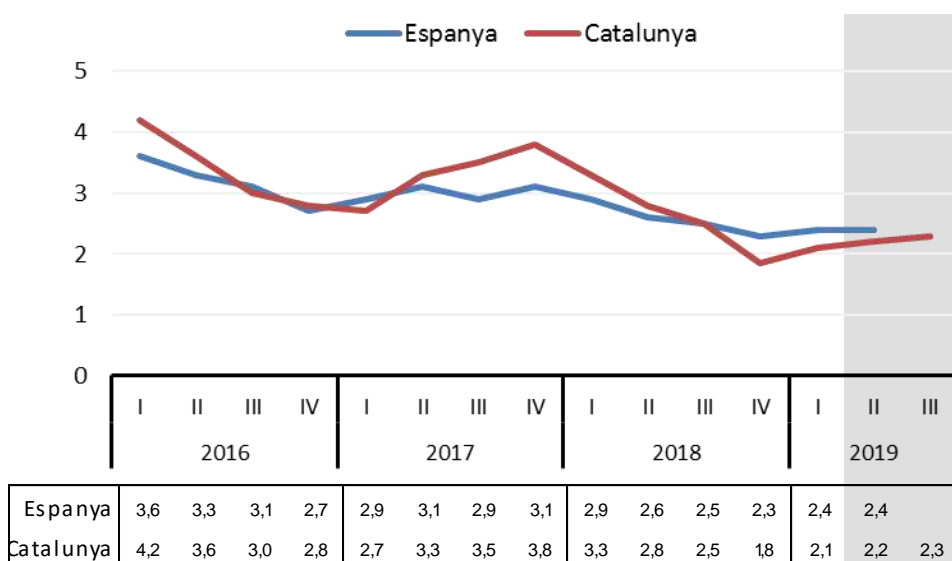
A mitjà i llarg termini, les empreses catalanes poden ser unes de les més beneficiades del recent Tractat de lliure comerç acordat entre la UE i Mercosur el 28 de juny, tant per l'escassa penetració de Catalunya en aquest mercat (que l'integren Argentina, Brasil, Uruguai i Paraguai) ja que actualment només representa l'1,2% de les exportacions catalanes, com per l'elevada especialització sectorial de Catalunya en aquells productes que més es beneficiaran de la reducció d'aranzels al Mercosur, com són l'automòbil, el tèxtil, la maquinària i els productes químics-farmacèutics, que actualment estan gravats entre el 18% i 35%.

La Cambra preveu que continuarà la fase expansiva de l'economia catalana durant el 2019 i 2020, amb taxes de creixement per sobre del 2%, el que representa una lleugera pèrdua de dinamisme respecte a l'any anterior, un fet que és normal perquè l'economia ha entrat en una fase més madura del cicle econòmic. En tot cas, l'economia catalana continuarà creixent en línia amb l'espanyola i molt per sobre de l'europea. L'existència de riscos a la baixa procedeixen de l'entorn exterior, com són un possible agreujament de les tensions comercials, un Brexit sense acord o l'escassa efectivitat de les polítiques d'estímul per frenar la desacceleració de l'economia xinesa.

L'economia catalana resisteix millor que les economies europees l'alentiment mundial

El Tractat Mercosur-UE és una oportunitat per a les empreses catalanes

Gràfic 1. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxas de var. interanual, en %)

Fons: Espanya: INE (fins 1T19) i estimació del Banc d'Espanya (2T19).
Catalunya: Idescat (fins 1T19) i elaboració pròpia (2T19 i 3T19).

Síntesi de la conjuntura catalana: milloren les previsions de creixement per al 2019

Des de la presentació de l'anterior informe, el passat mes d'abril, els darrers esdeveniments i dades recollides aquests mesos han fet millorar lleugerament les expectatives a curt termini. La conclusió a la que apuntaven les dades de fa tres mesos era la de confirmar una moderació del ritme de creixement de l'economia catalana el 2019 de quatre dècimes respecte al 2018. La nova informació disponible fa pensar que aquest alentiment està sent més suau i deixaria el creixement del PIB al conjunt del 2019 en un 2,3% (reducció de sols tres dècimes respecte al 2018).

Al llarg de l'any 2018, l'economia catalana va viure un procés de desacceleració important, en passar de créixer un 3,3% el primer trimestre, a l'1,8% el quart trimestre de 2018. Certament, aquesta és una desacceleració significativa si tenim en compte que des del 2014 les taxes de creixement interanual han estat per sobre del 2%. Ara bé, això no vol dir necessàriament que aquesta tendència a la baixa hagi de continuar. De fet, i com es podrà comprovar a les següents pàgines, les darreres dades disponibles i les previsions apunten a que durant el 2019 i el 2020 es produirà una certa estabilització

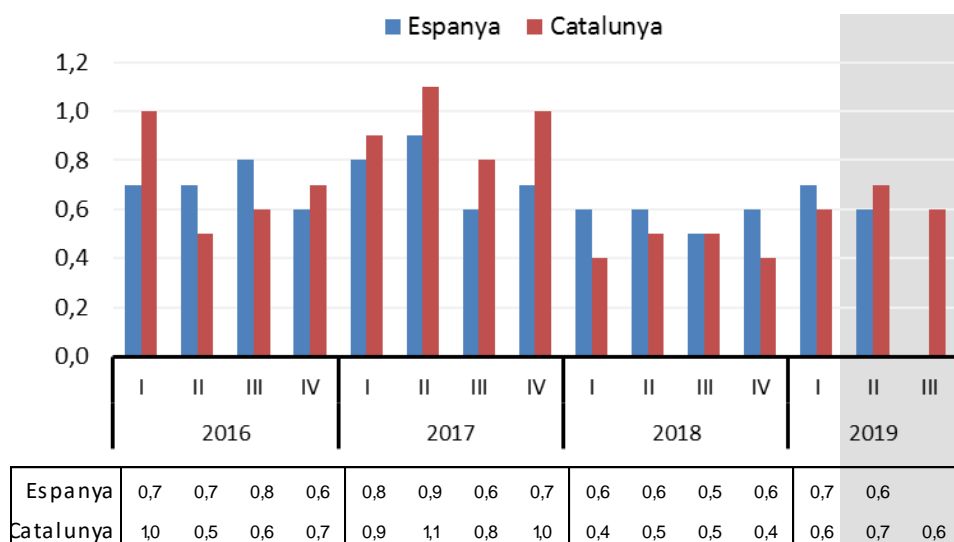
cap a taxes de creixement interanuals lleugerament per sobre al 2,0%. Segons estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i del Laboratori AQR-Lab de la Universitat de Barcelona, els dos primers trimestres de l'any 2019, el ritme de creixement trimestral del PIB català hauria estat del 0,6% i 0,7%, i es preveu un 0,6% per al tercer. Aquestes taxes superen les estimacions de creixement intertrimestral del 2018 (entre el 0,4% i 0,5%). D'acord amb aquestes estimacions el creixement interanual del PIB d'aquests tres primers trimestres del 2019 seria del 2,1%, 2,2% i 2,3% respectivament. Tenint en compte que les estimacions calculades apunten a un creixement anual del PIB el 2020 proper al 2,1%, es constata aquesta percepció de creixement estabilitzat de l'economia catalana.

Si es compara amb l'evolució del conjunt de l'economia espanyola i europea, es pot comprovar que l'economia catalana continua creixent a un ritme similar al de l'economia espanyola (previsió actual del 2,2% per al 2019 segons el Govern espanyol, però revisada recentment per la Comissió Europea i l'FMI fins al 2,3%); i clarament per sobre de l'economia europea (previsió de l'1,2% el 2019).

Es perllonga la fase expansiva amb un creixement anual per sobre del 2%

Es mantenen ritmes de creixement similars de l'economia catalana i l'espanyola

Gràfic 2. Evolució del PIB (corregit d'estacionalitat) (Taxes de var. intertrimestral, en %)

Fons: Espanya: INE (fins 1T19) i estimació del Banc d'Espanya (2T19).
Catalunya: Idescat (fins 1T19) i elaboració pròpia (2T19 i 3T19).

Previsions per a l'any 2019 i 2020: previsió de creixement del 2,3% el 2019 i 2,1% el 2020

Les dades disponibles a juliol de 2019, permeten avançar que s'ha mantingut un creixement del PIB per sobre del 2% en termes interanuals en la primera part de l'any, i que aquestes taxes es poden mantenir fins a finals d'any.

Concretament, i segons les darreres previsions de la Cambra i AQR-Lab, el creixement del PIB a Catalunya serà del 2,3% en el conjunt de l'any 2019, només tres dècimes inferior a la dada de 2018 (2,6%). Aquestes previsions suposen una revisió a l'alça de la dada obtinguda fa tres mesos, que va ser de 2,1%. També es revisa a l'alça dues dècimes la previsió de creixement del PIB per al 2020 fins al 2,1%.

La millora en les previsions per al 2019 respecte a fa tres mesos es recolza en una millora de l'evolució prevista dels components de la demanda interna. Concretament, s'han revisat a l'alça les previsions de creixement per al consum

privat i consum públic en una dècima (en ambdós components) respecte a l'informe de fa tres mesos, mentre que en el cas de la formació bruta de capital la revisió a l'alça ha estat de tres dècimes.

En canvi, es constata un menor dinamisme de l'evolució del sector exterior respecte a l'informe previ, encara que l'aportació negativa del sector exterior es redueix lleugerament respecte al 2018. Cal recordar que les exportacions van tancar el 2018 amb un creixement anual del 2,0%, molt inferior al registre d'anys anteriors (5,1% el 2017). De cara al 2019 s'apunta a un lleuger repunt del creixement de les exportacions fins a una taxa del 2,3%.

En el cas de les importacions, en canvi, es preveu que el 2019 continui la desacceleració ja iniciada al 2018 (3,6%), per tancar l'any amb una taxa propera al 2,5%.

Es redueix l'aportació negativa del sector exterior

El sector industrial és el que creixerà menys, per sota de l'1,0%

PREVISIONS PER A LES PRINCIPALS MACROMAGNITUDS DE L'ECONOMIA CATALANA

	2018	2019	2020
Producte Interior Brut	2,6%	2,3%	2,1%
Consum Privat	2,0%	1,8%	1,7%
Consum Públic	1,9%	1,7%	1,4%
Formació Bruta de Capital	4,6%	4,1%	3,6%
Exportacions	2,0%	2,3%	2,5%
Importacions	3,6%	2,5%	2,7%
VAB agricultura	-0,4%	0,2%	0,5%
VAB indústria	1,1%	0,5%	0,8%
VAB construcció	4,7%	4,0%	3,4%
VAB serveis	2,9%	2,6%	2,4%
Índex Preus Consum (base 2011)	1,8%	1,0%	1,3%
Ocupats	2,7%	2,2%	1,9%

Font: Idescat (2018) i elaboració pròpia (2019 i 2020). P: previsions de AQR-LAB i Cambrabcn.

Unitats: Taxes variació interanual (%)

Data d'actualització: 16/7/2019

Pel costat de l'oferta, l'element més destacat és que, tot i la millora d'alguns indicadors, es confirma el fort alentiment en el ritme d'activitat del sector industrial. L'any 2018 la taxa de creixement del VAB industrial fou de l'1,1% segons l'Idescat, molt inferior a la d'anys anteriors (4,8% al 2017 i 3,8% el 2016). Les dades referides als primers mesos de l'any 2019 continuen reflectint un baix dinamisme i apunten cap a una certa estabilització, a diferència de la intensa caiguda registrada el quart trimestre de 2018. En canvi, l'evolució de la resta de sectors és molt més estable. Així, es preveu que la construcció continuï sent el sector més dinàmic el 2019 (4,0%), seguit

dels serveis, on la previsió pel 2019 s'ha revisat a l'alça respecte a l'informe anterior, fins al 2,6%. Naturalment, donat el seu pes en el conjunt de l'economia, l'aportació al creixement dels serveis serà la més significativa. En sentit també positiu, es preveu que continuï el fort ritme de creació d'ocupació, tot i una certa reducció des de la taxa del 2,7% el 2018 fins al 2,2% el 2019, com a conseqüència de l'alentiment del creixement econòmic.

Pel que fa als preus, es preveu que continuï la moderació de la taxa d'inflació, fins a una mitjana anual propera a l'1%, lluny per tant de l'objectiu del Banc Central Europeu (2%).

Índex de confiança empresarial: millora la confiança de cara al tercer trimestre

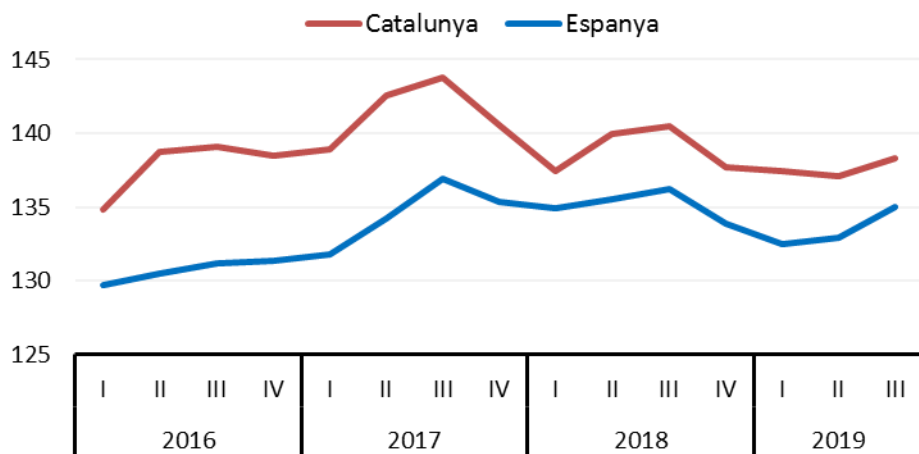
Fa tres mesos, a l'anterior informe de conjuntura, el tret més important de l'índex de confiança empresarial harmonitzat era que el segon trimestre d'aquest any s'havia produït una lleugera disminució en relació amb el primer trimestre. Ara, el valor de l'índex global referit al tercer trimestre és clarament superior al del segon. De fet, l'indicador de confiança empresarial millora el tercer trimestre després de tres trimestres consecutius en disminució.

Ara bé, cal tenir en compte que això no compensa el que en termes interanuals continuï havent una evolució a la baixa. Dit d'una altra manera, si comparem el tercer trimestre del 2019 amb el valor del tercer trimestre del 2018 (140,5), veiem que ara el valor és clarament inferior (en 2,2 punts). Això vol dir que la tendència a mitjà termini continua sent d'una confiança a la baixa, però no tant a la baixa com fa tres mesos.

La construcció continua sent el sector més dinàmic

Millora la confiança empresarial després de tres trimestres en disminució

Gràfic 3. Índex de confiança empresarial harmonitzat (Índex, base IT.2013=100)

Font: INE (ESP) i Idescat (CAT)

Aquestes dades són plenament coherents amb l'esmentada evolució de les taxes de creixement del PIB. És a dir, una desacceleració en el creixement el 2019 si el comparem amb el del 2018, però menor a la que es preveia fa un trimestre.

Per altra banda, si comparem l'índex de confiança empresarial de Catalunya amb les dades referides per al conjunt de l'economia espanyola, es manté la dinàmica habitual des de fa un parell d'anys d'observar una major confiança en l'empresariat català. Aquest cop, però, la diferència s'ha reduït respecte a fa tres mesos (era de 4,2 punts i ara és de 3,3

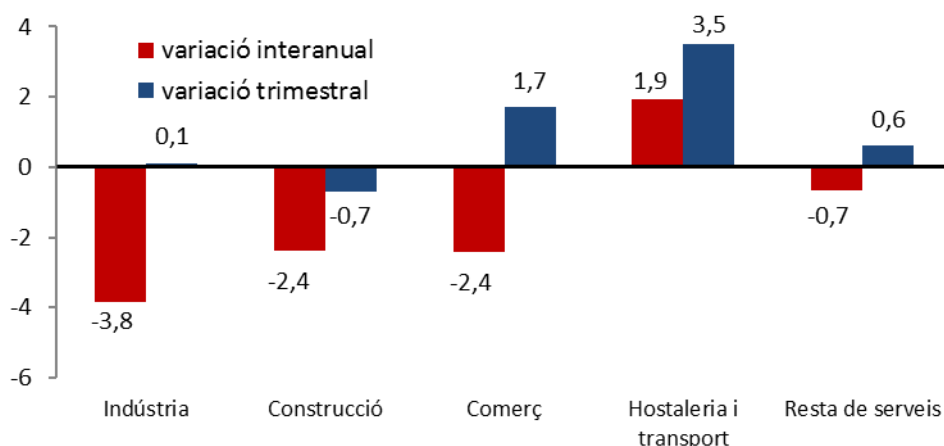
punts). A més, aquesta diferència és totalment transversal per a tots els sectors considerats.

A nivell sectorial, es pot constatar que és el sector de l'hostaleria i el transport, on la millora de confiança és més notable tant en taxes intertrimestrals com interanuals. A la indústria, en canvi, cau quan es compara amb l'any anterior però es manté estable respecte al trimestre anterior. La construcció també mostra un descens en el nivell de confiança mentre que al comerç es produeix una millora si la comparació es fa respecte al trimestre anterior.

L'hostaleria i transport és el sector on més creix la confiança empresarial

A la indústria la confiança s'estabilitza el tercer trimestre

Gràfic 4. ICEH per sectors a Catalunya. III trimestre del 2019 (Taxes de variació, %)

Font: Idescat

Gràfic 5. Índex de comerç al detall

(Base 2010 =100 a preus constants, Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Idescat i INE

Consum: lleugera revisió a l'alça de la previsió per al 2019

En el cas del consum de les famílies, les darreres dades permeten ser una mica més optimistes que fa uns mesos. D'una banda, l'evolució dels indicadors més relacionats amb el consum confirmen que al llarg de l'any 2018 es va produir un canvi important ja que es va reduir clarament el ritme de creixement. Però, alhora, les prediccions actuals apunten a una lleugera revisió a l'alça del creixement del consum de les llars per a aquest any.

Entre els diversos indicadors sectorials, val la pena destacar el creixement de l'índex de vendes en grans superfícies (IVGS) amb un increment interanual acumulat de l'1,2% fins al mes de maig, que és la darrera dada disponible. Aquest valor contrasta amb les taxes interanuals negatives observades al llarg de l'any 2018. També el comerç al detall es mostra dinàmic, recollint aquest creixement del consum de les famílies.

Concretament, l'índex de comerç al detall a preus constants presenta un increment interanual acumulat del 0,8% fins al mes de maig. Un altre indicador són les importacions de béns de consum, que mantenen un ritme de creixement important (7,9% acumulat fins a l'abril) i fins i tot superior al registrat fa un any (7,2%). Per altra banda, la bona evolució del consum de les famílies dels darrers mesos està molt relacionada també amb l'evolució positiva del mercat laboral.

D'acord amb estimacions pròpies de la Cambra de Comerç i d'AQR-Lab (UB), la previsió de cara al 2019 és d'un creixement del consum privat de l'1,8%, dues dècimes inferior al de 2018. El 2020 es preveu que es redueixi encara una dècima més, fins a l'1,7%. Aquesta evolució és coherent amb la previsió de lleugera tendència de desacceleració del PIB.

Els indicadors de vendes mostren una evolució més dinàmica

Milloren els indicadors de consum tot i que el 2019 creixerà menys que el 2018

Taula 1. Evolució dels indicadors. Consum

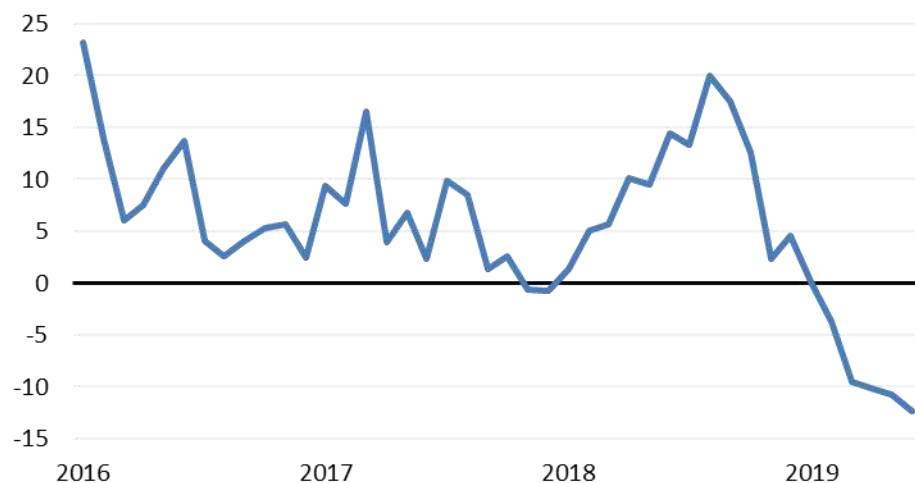
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de turismes (nombre)	19.430	juny 19	-8,0%	-8,2%	-3,1%
Índex de vendes grans superfícies, preus constants (Base 2010=	87,5	maig 19	5,4%	5,4%	1,2%
Índex comerç al detall, preus constants (Base 2010=100)	102,7	maig 19	4,2%	1,7%	0,8%
Importacions de béns de consum (milions d'euros)	2.754,6	maig 19	6,5%	5,2%	7,4%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 6. Matriculació de vehicles industrials

(Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos, en %)

Font: Idescat

Inversió: millora la previsió de creixement

En el cas de la formació bruta de capital, les successives previsions realitzades durant l'any 2018 anticipaven una reducció del creixement d'aquest component important de demanda interna. Però la realitat és que el comportament final ha estat força positiu i superior al previst, tancant el 2018 amb un increment de la inversió del 4,6%, dos punts per sobre del creixement del PIB.

La bona notícia és que les darreres estimacions apunten a que la reducció prevista per als anys 2019 i 2020 pot acabar sent poc important. Concretament, les darreres estimacions calculades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab apunten a un creixement del 4,1% per al 2019, només cinc dècimes per sota del 4,6% de 2018. Mentre que per al 2020 s'espera un creixement lleugerament menor, del 3,6%.

L'anàlisi dels indicadors conjunturals més propers a aquesta macromagnitud confirmen aquesta evolució. Per exemple, les importacions de maquinària i béns d'equipament continuen creixent a un bon ritme. Concretament, fins al mes d'abril acumulen un increment del 8,3% en termes interanuals.

En el cas de la matriculació de vehicles industrials, les dades dels primers sis mesos del 2019 no són gens favorables, ja que reflecteixen una disminució respecte als mateixos mesos de l'any 2018. No obstant això, aquesta dada no és un bon indicador en aquests moments de l'evolució de la inversió, degut a que els canvis normatius relacionats amb l'emissió de partícules contaminants dels vehicles poden estar incidint en les decisions de compra.

Previsió de creixement de la inversió a l'alça el 2019

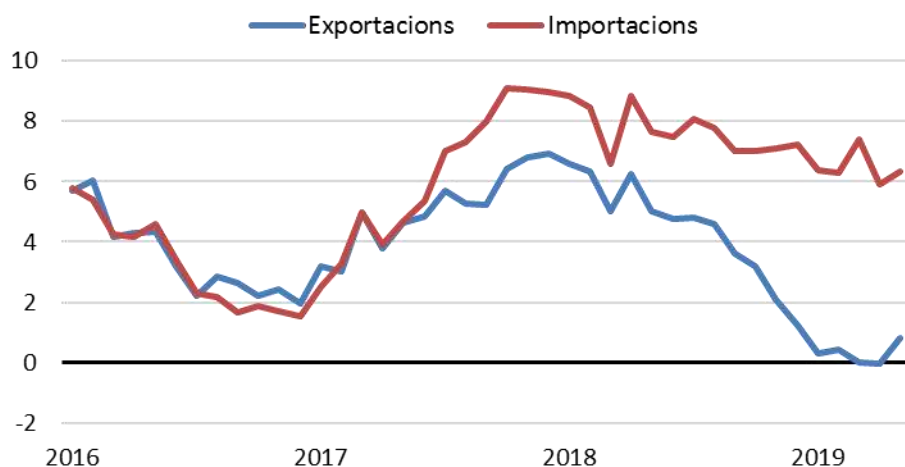
La inversió serà el component del PIB més dinàmic

Taula 2. Evolució dels indicadors. Inversió

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Matriculació de vehicles industrials (nombre)	3.069	juny 19	-5,3%	-18,3%	-11,0%
Importacions de béns de capital (milions d'euros)	574,4	maig19	8,8%	6,8%	8,0%
Crèdit al Sector privat (milions d'euros)	197.789	1T-19	-0,3%	-1,5%	-1,5%

Font: Idescat, INE i Banc d'Espanya *Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 7. Comerç exterior de béns (Taxa de variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Duanes

Sector exterior: augment al maig tot i l'alentiment global

En els primers cinc mesos de l'any 2019, les dades mensuals del Departament de Duanes mostren un creixement força notable de les exportacions (del 2,6% acumulat), taxa que és només lleugerament inferior a la dada de maig de 2018 (3,3%).

Tots els principals sectors econòmics han registrat un increment notable de les exportacions catalanes en el que portem d'any, a excepció únicament del sector de l'automòbil, que concentra el 15% de les exportacions i ha experimentat un descens del 17% acumulat fins al maig.

Per països, cal assenyalar que les exportacions destinades a Alemanya van caure un 10% en els primers cinc mesos, degut a la forta concentració en el sector de l'automoció, mentre que les destinades a França i Itàlia s'han recuperat fins al 5,2% acumulat en tots dos casos.

Per altra banda, les importacions van créixer un 5,1% en termes interanuals acumulats fins al mes de maig, també lleugerament inferior a la dada d'un any abans (6,5%). Els principals increments es donen en les importacions de béns de capital (8,0%), degut al fort ritme inversor a Catalunya, i de béns de consum (7,4%), en aquest cas vinculat a la recuperació del consum.

De cara al 2019, les estimacions elaborades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab apunten a un creixement de les exportacions de béns i serveis en termes reals del 2,3%, mentre que per a les importacions la previsió és d'un 2,5%. Per tant, amb aquest escenari es preveu que durant el 2019 es redueixi l'aportació negativa del sector exterior. Per al 2020 es preveuen taxes de creixement un parell de dècimes superiors, del 2,5% i 2,7% respectivament.

Taula 3. Evolució dels indicadors. Sector exterior

	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Exportacions de béns (milions d'euros)	6.840,5	maig 19	6,2%	9,0%	2,6%
Importacions de béns (milions d'euros)	8.349,2	maig 19	5,7%	5,9%	5,1%
Inversió estrangera (milions d'euros)	704,5	1T-19	-34,5%	97,1%	97,1%
Inversió a l'estranger (milions d'euros)	262,1	1T-19	-33,8%	13,7%	13,7%

Font: Duanes i Idescat

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Les exportacions es recuperen al maig i únicament retrocedeixen les del sector de l'automòbil

Cauen intensament les exportacions a Alemanya mentre que es recuperen a França i Itàlia

Gràfic 8. Índex de Producció Industrial corregit est. (Taxa variació int. acumulada, en %)

Font: Idescat i INE

Indústria: creixement inferior al d'anys previs

Tal i com ja es va apuntar en informes previs, l'activitat a la indústria va patir una frenada molt important durant la segona meitat del 2018. Amb les noves previsions, el creixement anual previst del VAB industrial és del 0,5% per al 2019 i 0,8% per al 2020. Per tant, tot apunta a que en aquesta nova fase de baix creixement, la indústria no arribarà a taxes amb signe negatiu.

Les dades dels indicadors més relacionats amb l'activitat industrial reflecteixen aquesta evolució. Així, en el cas de l'índex de producció industrial corregit d'efectes calendari, la dada del mes de maig recull un lleuger decreixement en termes acumulats del -0,8%. Si comparem aquesta dada amb la de mesos precedents es pot comprovar que la situació conjuntural s'ha estabilitzat. El mes d'abril la caiguda acumulada era també del 0,8%.

En el cas de la facturació d'energia elèctrica, la darrera dada disponibles (juny) és positiva en termes interanuals (1,7%), i la tendència de la variació acumulada és d'estabilització ja que el descens és menor a l'observat en mesos anteriors. El nombre d'afiliats a la Seguretat Social al sector mostra el mateix perfil temporal. El creixement interanual dels afiliats a la indústria en el segon trimestre ha estat del 0,6%, inferior a l'1,1% del primer trimestre, i sobretot lluny de la taxa propera al 3% registrada un any abans.

Com a síntesi, totes aquestes dades són plenament coherents amb un procés d'estabilització del ritme de creixement del VAB industrial el 2019, que podria tancar entorn al 0,5%, i que es perllongaria el 2020, sota els escenaris de previsió actuals.

La producció industrial estabilitza la caiguda

Els afiliats al sector confirmen el baix creixement del sector però no assoleix taxes negatives

Taula 4. Evolució dels indicadors. Indústria

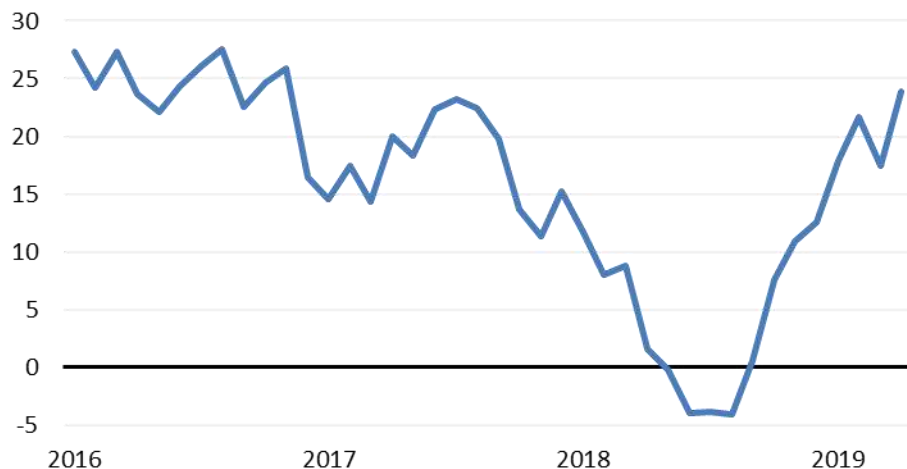
	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de producció industrial (base 2010=100)	116,9	maig 19	10,3%	-0,9%	-0,9%
Índex de producció industrial corregit (base 2010=100)	114,4	maig 19	7,5%	-0,9%	-0,8%
Facturació d'energia elèctrica a la indústria (GWh)	1.273,0	juny 19	7,8%	1,7%	-1,2%
Afiliats a la indústria total règims (milers)	491,4	juny 19	0,9%	0,4%	0,8%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any p.p: Variació en punts percentuals

Gràfic 9. Habitatges iniciats

(Taxa variació interanual, mitjana mòbil 12 mesos, en %)

Font: Idescat

Construcció: continuen les taxes de creixement intenses

La construcció continua sent el sector amb unes taxes de creixement del VAB més elevades. L'any 2018 va tancar amb una estimació d'increment del VAB del 4,7% i les previsions calculades per la Cambra de Comerç i AQR-Lab apunten a un creixement del 4,0% el 2019. Aquesta estimació suposa una revisió a l'alça de 2 dècimes respecte a l'estimació presentada en l'informe anterior.

Les darreres dades disponibles referides a la creació d'ocupació reafirmen aquest dinamisme. El nombre d'afiliacions a la Seguretat Social registra un increment interanual al mes de juny del 3,8%. Aquesta dada és elevada, però inferior a l'observada al llarg del 2018, quan es van donar taxes interanuals entre el 4,0% i 6,0%. Però el fet de que continuï creixent amb aquests registres demostra la capacitat del sector

de generar llocs de treball després de l'impacte que va tenir la crisi en aquesta activitat.

Per altra banda, la informació sobre obra visada recull un fort ritme d'activitat vinculat amb l'obra nova, molt més que no pas amb la rehabilitació. Altres indicadors, tot i que són molt més volàtils, mostren una imatge coincident.

En definitiva, la comparació del 2019 amb el 2018 reflecteix una certa desaceleració després d'un període, entre el 2015 i el 2017, de fort creixement. Les previsions per al 2020 apunten cap a una estabilització del creixement del VAB en taxes per sobre del 3,0%, que malgrat ser inferiors a les de fa uns anys, són més sostenibles i són també suficients per continuar amb la creació de llocs de treball.

Continua la intensa creació de llocs de treball

La construcció és el sector més dinàmic de l'economia catalana

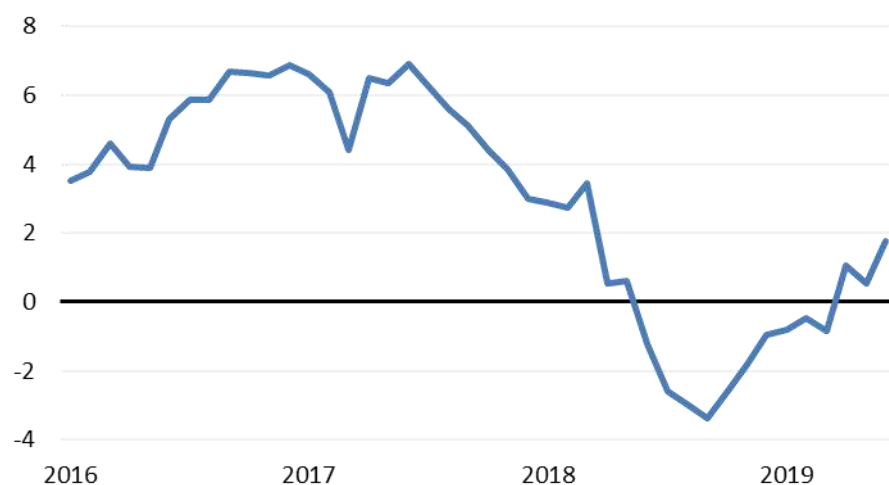
Taula 5. Evolució dels indicadors. Construcció

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Consum de ciment (milers de tones)	195,0	maig 19	8,3%	8,8%	22,8%
Habitatges iniciats (nombre)	1.689	abril 19	19,4%	45,5%	21,8%
Habitatges acabats (nombre)	716	abril 19	-8,3%	-11,9%	21,4%
Licitació oficial (milions d'euros)	110,4	juny 19	-63,5%	-6,6%	7,0%
Afiliats a la construcció total règims (milers)	210,6	juny 19	1,0%	3,8%	5,0%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 10. Pernoctacions en establiments hotelers (Taxa var. int., mitjana mòbil 12 mesos)

Font: Idescat

Serveis: suau reducció en el ritme de creixement

En el cas del sector serveis la conclusió més significativa a nivell conjuntural és que s'han revisat a l'alça les previsions de creixement per al 2019 pel millor comportament durant la primera meitat de l'any. L'actualització dels models de previsió utilitzats per la Cambra i per AQR-Lab ha conduït a una revisió des del 2,3% realitzada a l'abril fins al 2,6%.

El menor dinamisme als serveis que s'ha produït durant l'any 2018 està molt relacionada amb la reducció del creixement del consum privat. Però, tal i com s'ha comentat, la millora de les expectatives sobre el consum també porta associada una millora del to als serveis. Així ho confirmen els indicadors conjunturals relacionats amb el sector.

Per exemple, el moviment de passatgers als aeroports presenta fins al mes de juny un

increment interanual acumulat del 5,1%, que és una taxa inferior a la registrada un any abans (6,4%) però continua sent un registre clarament elevat. Quant al sector comercial, cal destacar el creixement acumulat de l'índex de vendes en grans superfícies (IVGS) de l'1,2% fins al mes de maig, així com el creixement, tot i que més modest, de les vendes al detall mesurat a preus constants (0,8% acumulat fins al maig).

En el cas de l'Indicador d'Activitats en el Sector Serveis (IASS) presenta una taxa interanual acumulada al maig del 3,8%, força positiva però inferior a la d'un any enrere (5,7%).

Finalment, l'evolució del nombre de treballadors afiliats a la Seguretat Social també ha estat positiva, havent-se incrementat un 2,4% interanual al juny.

Millora de les expectatives de cara als propers mesos

Bona evolució dels indicadors de vendes

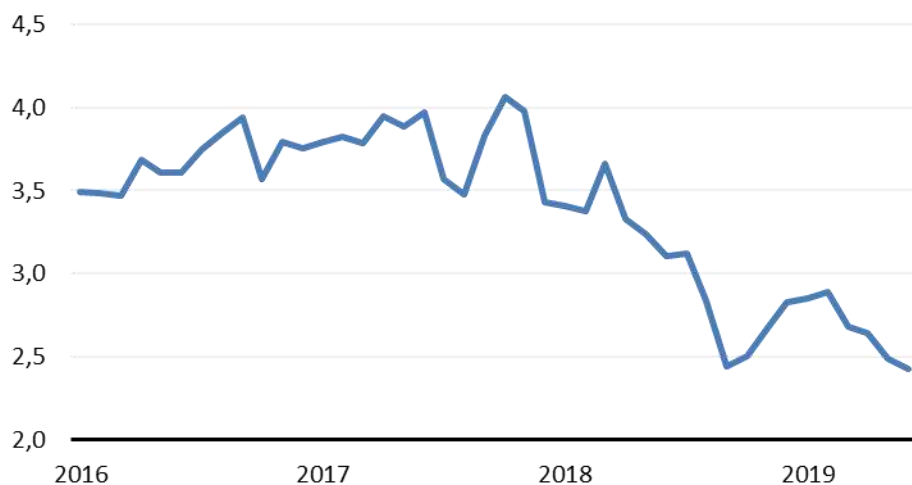
Taula 6. Evolució dels indicadors. Serveis

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Moviment de passatgers als aeroports (milers)	5.566,1	juny 19	10,3%	5,5%	5,1%
Turistes estrangers (milers)	1.831,0	maig 19	9,2%	-2,9%	2,6%
Pernoctacions en establiments hotelers (milers)	6.795,4	juny 19	24,9%	6,2%	4,0%
Ind. d'activitat serveis (IASS) (índex 2010=100)	122,1	maig 19	4,4%	2,6%	3,8%
Afiliats als serveis total règims (milers)	2.731,6	juny 19	1,0%	2,4%	2,7%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 11. Afiliats total règims (Taxes variació interanual, mitjana mòbil 3 mesos, en %)

Font: MTAS

Mercat laboral: es modera el ritme de creació d'ocupació

La taxa de creació d'ocupació s'ha moderat en el segon trimestre de l'any, si bé continua sent superior al 2%. Les dades del primer trimestre publicades per l'EPA mostren un increment interanual del 2,7%, igual al de la mitjana de 2018. Però en el segon trimestre aquest creixement s'ha moderat fins al 2,1%, bastant en línia amb el creixement estimat del PIB per aquest trimestre. Les dades d'afiliacions a la Seguretat Social confirmen aquesta evolució a la baixa, ja que la taxa de creixement interanual ha passat del 2,7% el primer trimestre al 2,4% el segon.

En termes acumulats fins al mes de juny, les afiliacions mostren un increment acumulat encara elevat, del 2,6%. Però aquest creixement global amaga evolucions dispars per sectors. Concretament, a la construcció augmenta un 5% fins al juny,

tot i que en el segon trimestre s'alenteix fora el ritme d'augment, als serveis creix un 2,7%, i a la indústria continua la progressiva pèrdua d'impuls amb un creixement del 0,8%.

Aquesta evolució positiva del mercat de treball també es pot observar amb les dades d'atur registrat disponibles també fins al mes de juny. Concretament, en els primers sis mesos de l'any la reducció acumulada del nombre d'aturats registrats ha estat del 4,4%. Per sectors, el descens ha estat d'un 11,8% a la construcció, 6,6% a la indústria i 3,1% als serveis.

Finalment cal destacar que el creixement previst del PIB del 2019 anirà acompanyat d'un augment de l'ocupació del 2,2%, fet que es traduirà en una creació neta de 70.000 llocs de treball en el conjunt de l'any 2019.

Importants diferències per sectors en el mercat laboral

Es preveu la creació de més de 70.000 llocs de treball nets el 2019

Taula 7. Evolució dels indicadors. Mercat laboral

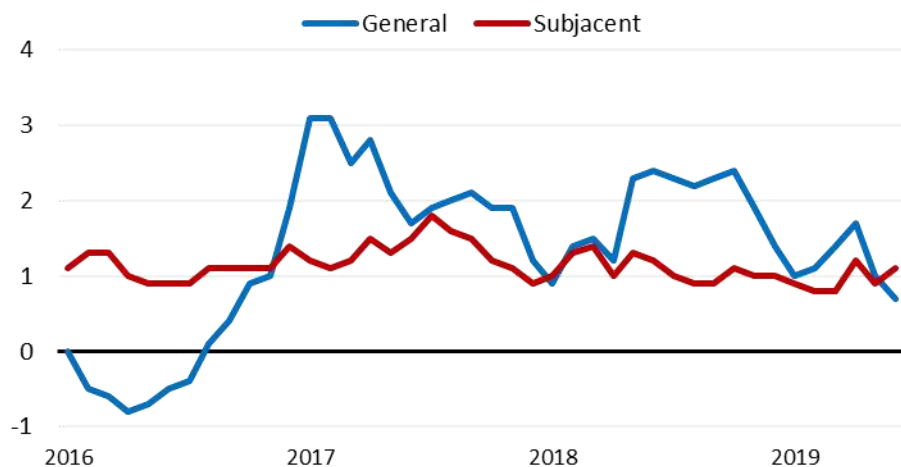
	Darrera dada	Període	% Variació mensual/ trimestral	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Afiliats al total règims (milers)	3.501,6	juny 19	1,1%	2,3%	2,6%
Atur registrat (milers)	357,3	juny 19	-3,7%	-3,5%	-4,4%
Ocupats (EPA) (milers)	3.431,2	2T-19	1,2%	2,1%	2,4%
Taxa d'atur (EPA) (percentatge)	11,2	2T-19	-0,5p.p	-0,2p.p	-0,4p.p
Cost laboral per treballador i mes (euros)	2.745,3	4T-18	-4,7%	2,9%	2,9%

Font: Idescat, INE i MTAS

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Gràfic 12. Índex de preus al consum

(Taxa variació interanual, en %)

Font: Idescat i INE

La inflació a l'abril se situa en el 0,7% i la subjacent en l'1,1%

Preus: continua la baixada de la taxa d'inflació

Al darrer informe presentat el mes d'abril ja s'apuntava un escenari de taxes d'inflació baixes durant tot l'any 2019, després d'un any 2018 en què s'havia produït una reducció important de les taxes d'inflació a finals d'any. Doncs bé, de moment les dades disponibles del primer semestre ho confirmen, atès que la taxa d'inflació interanual es troba al 0,7% al juny.

També és important destacar que en els darreres mesos s'ha tornat a observar, com era habitual, un diferencial de dues dècimes entre la inflació de l'economia catalana i la del conjunt de l'economia espanyola.

Si bé a l'informe presentat fa tres mesos s'havia inclòs una previsió d'inflació anual per al 2019 de l'1,5%, l'evolució recent ha fet necessari revisar a la baixa aquesta previsió fins a l'1,0%. Els models de previsió

utilitzats per la Cambra i per AQR-Lab apunten a un repunt de la inflació interanual en els propers mesos fins a taxes properes al 0,9% o 1,0%. Això faria que la taxa anual d'increment de preus del 2019 sigui de l'1,0%. Aquesta evolució prevista, encara que molt més incerta, és la que apunta a una taxa d'inflació de l'1,3% per al 2020.

Per valorar correctament aquesta evolució és important tenir en compte que a nivell de la zona euro no s'ha produït aquesta revisió a la baixa de les taxes d'inflació. Per tant, les previsions són de manteniment d'una taxa d'inflació entorn a l'1,3% el 2019 i 2020. Tot això confirma que en els propers mesos l'economia catalana (i espanyola) tindran una inflació inferior a la del conjunt de la zona euro.

Revisió a la baixa de la previsió d'inflació per al conjunt de l'any fins a l'1%

Taula 8. Evolució dels indicadors. Preus

	Darrera dada	Període	% Variació mensual	% Variació interanual	% Variació acumulada*
Índex de preus al consum (índex 2011=100)	105,5	juny 19	0,0%	0,7%	0,6%
Índex de preus industrials (índex 2010=100)	104,1	juny 19	-0,4%	0,6%	0,4%
Inflació subjacent (índex 2011=100)	104,3	juny. 19	0,4%	1,1%	0,9%

Font: Idescat i INE

*Variació interanual de la dada acumulada des de l'inici de l'any

Cambra de Comerç
de Barcelona

B Sabadell

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

AQR-Lab

Informe trimestral de conjuntura catalana

Juliol del 2019

© Cambra de Comerç de Barcelona i Laboratori de Transferència d'Anàlisi Quantitativa Regional (AQR-Lab)

Equip de treball

Universitat de Barcelona:

Jordi Suriñach

Ernest Pons

Cambra de Comerç de Barcelona:

Joan Ramon Rovira

Carme Poveda

Sandra Gutiérrez Cubero

Data de tancament: 25 de juliol del 2019